

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਫਤਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਮੁਦਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸਰਦਾਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ।

1954 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 74 ।

ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1908) ਧਾਰਾ 100- ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ-ਕੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਗੜਬੜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਜ਼ਮੀਨ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ-ਕੀ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ।

ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVI) ਧਾਰਾ 59 - ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ (1972 ਦਾ I)-ਧਾਰਾ 114—ਧਾਰਨਾ— ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਇਸ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਸਵਾਲਾਂ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਵਿਗੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਹੈ ਜੋ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਆਮ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ, ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿੱਤਾ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੱਥ ਵਾਂਗ ਸਬੂਤ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੱਥ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਤ ਬੰਦੋਬਸਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਧਾਰਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਨੁਮਾਨ ਉਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਣਿਆ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਇਸਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਇੰਨੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਉਲਟਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਫੜਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

1949 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ 954 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਐਸ. ਦੁਲਟ ਦੇ 25 ਜੂਨ, 1954 ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਹੁਕਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦੱਤ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ, ਨੇ ਮਿਤੀ 27 ਅਗਸਤ, 1949 ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ, ਨੇ ਮਿਤੀ 15 ਨਵੰਬਰ, 1948 ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ 976 ਅਤੇ 978 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ।

ਐਫ ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.-ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਵਿਗੜਿਆ ਨਹੀਂ।

ਅਰਜਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਰਤੇ, ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਦੀ ਮੌਤ 1948 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੇ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਲਈ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਥਾਨ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਜਮਾਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ, ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਠਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਛੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1845 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮੇਂ, ਖੇਤ ਨੰ: 976 ਅਤੇ 978 ਇਕ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ। ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹਿੱਸਾ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਪੋਤਰਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੋਤਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਠਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਉਲਟ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਠਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਪੋਤਰੇ 1845 ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਢਾਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਇੰਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ, ਖੇਤ ਨੰਬਰ 976, ਅਤੇ 978 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਖੇਤ ਨੰਬਰ 976 ਅਤੇ 978 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਸਵਾਲਾਂ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਨਾਸਬ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਭਾਵੇਂ ਇਸਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ (*ਸ਼੍ਰੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਿ., ਮਦੁਰਾਈ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਦੁਰਾਸ* (A.I.R. 1957 S.C. 49.) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਹੈ ਜੋ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਆਮ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਜਾਹਰ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ, ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਬਦ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਤੱਥ ਵਾਂਗ ਸਬੂਤ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੱਥ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਣਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ

ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਗਿਰਵੀ ਕਰਤਾ (collaterals) ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਇੱਕ ਮੌਰੂਸੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 (ਬੱਲੂ ਅਤੇ ਬਰਹਾਨ ਬਨਾਮ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੱਤ ਹੋਰ (18 P.R. 1876), ਪੱਲੂ ਬਨਾਮ ਮਹਿਮਦ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (62 P.R. 1882), ਗਿਰਧਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪਿਰਥੀ ਸਿੰਘ (154 P.R. 1883.), ਸੰਕਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਰ ਜਮਾਨ (56 P.R. 1900.), ਸਿਪਾਦਰ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਢੇਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (101 P.R. 1908), ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਵੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (A.I.R. 1939 Lah. 171) ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਤਰਕ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਈਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ।

ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਨੁਮਾਨ ਉਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਜਾਣਿਆ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਇੰਨੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਫੀਲਡ (field) ਨੂੰ ਫੜਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। "ਧਾਰਨਾਵਾਂ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਦਿਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਮਗਿੱਦੜਾਂ ਵਾਂਗ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਧਿਆ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਅਲੇਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ"। ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਮਾਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1845 ਦੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਪੋਤੇ ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਸਨ। ਇਕਦਮ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਤੋਂ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪੋਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰ

ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੰਡਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਵੰਸ਼ਜ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੇ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਥਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਦੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਸੀ; ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਵਿਗੜਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਤੋਲਣਾ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਮਾਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਪੂਰੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੀਨੂੰ ਬਾਲਾ